

Rapport 1: Skogen

Rapport 2: Förpackningsindustrin

Rapport 3: Industriellt träbyggande

Världens skogar, klimatet och fackligt arbete

en rapportserie i tre delar om skogsbruket, förpackningsindustrin
och industriellt träbyggande

GS – Sveriges grönaste fackförbund

Innehåll

En sammanfattning	4
Klimatutmaningen	5
Regnskogens utveckling är ett lackmustest på världens hållbarhetsarbete.....	5
De rådande regnskogstrenderna förskräcker men går fortfarande att vända.....	6
Det fackliga perspektivet i ett hållbart skogsbruk och samhällsutveckling.....	7
Det globala skog- trä och byggfackets strategiska roll i världens hållbarhetsarbete	8
Fackliga hållbarhetskrav på den nationella och internationella politiken	9
Att balansera den ekologiska hållbarheten mot den sociala hållbarheten.....	10
Skogscertifiering som ett verktyg för att bygga en hållbar utveckling.....	10
Träindustriellt byggande en del av lösningen	10

En sammanfattning

Sammantaget behövs en agenda som:

- genom lagstiftning, offentlig upphandling och innovativa finansieringslösningar stödjer energieffektivisering och renovering av det befintliga byggnadsbeståndet
- stödjer offentliga investeringar i energi- och klimatsmart infrastruktur
- fjärrmar sig från den åtstramningspolitik som leder till att hållbarhetsarbetet stannar upp, och till ökad ekonomisk ojämlikhet
- riktar stöd och bistånd till investeringar och projekt som underlättar en klimatsmartare livsstil, vilket ofta också främjar ökad jämställdhet i samhället
- följer "förorenaren betalar"- principen och att den som är med och löser miljöproblem också kan få en ersättning för detta
- stödjer utbildning och kompetensutveckling, speciellt med hållbarhetsförtecken

Vår ekonomi ska med politikens hjälp utveckla och bygga upp, inte förstöra, förutsättningarna för liv på planeten jorden. Vi måste bygga ett samhälle, och inom det en ekonomi, som kan tjäna denna och kommande generationers välfärd så att alla kan leva ett bra liv. Vi måste lära oss att inte bara designa hållbara byggnader, utan också att samhällsplanera hållbart. Det som är samhällsekoniskt lönsamt, det vill säga hållbart, måste också bli företagsekoniskt och hushållsekoniskt lönsamt så att vi börjar anamma hållbara levnadssätt. Att inte bara underhålla, utan också uppgradera, allt det vi redan en gång har konstruerat blir då högprioriterat. Så småningom kanske vi måste demontera det, men då kan vi återanvända delarna. Trä kanske inte har nio liv som kattdjuren sägs ha, men det kan ha många liv genom att det är en förnyelsebar och återvinningsbar råvara. Den nuvarande samhällsordningen där vi sliter ut och slänger det vi lagt möda på att producera måste förändras. Vi behöver en mycket mer cirkulär ekonomi baserad på förnybara naturresurser och då är trä ett utmärkt material att jobba med. Dock måste då hela värdekedjan från skogen beaktas, från det att virket lämnar skogen till nyttan hos konsument och efter konsument. När träet väl hittar nya användningsområden ska det också vara hållbart såväl miljömässigt, socialt som ekonomiskt. Det är nödvändigt att de fackliga organisationerna vill vara med och driva en sådan samhällelig omställningsprocess.

Författare: Kristian Skänberg
Projektledare: Yngve Daoson & Julius Petzäll Mendonca
Grafiskt arbete och tryck: JINAB
År: 2017

Klimatutmaningen

Fackliga organisationer världen över arbetar för att trygga fred, klimat, jobb och därmed en hållbar samhällsutveckling. Detta kräver ett väl fungerande internationellt fackligt samarbete och inte minst global facklig solidaritet där de mest utsatta kan få stöd i och för sitt fackliga arbete av andra fackliga organisationer. Fria och starka fackföreningar går hand i hand med en god samhällsutveckling. I dessa tider där stormakter på den geopolitiska spelplanen vill trygga sin naturresursförsörjning, blir starka fackliga organisationer som står upp för internationella avtal och mänskliga rättigheter än viktigare.

Den ekologiska hållbarhetsutmaningen hänger samman med den allt större totala ekonomiska aktiviteten på jorden. Allt fler människor ökar sin ekonomiska produktion och konsumtion vilket leder till ökad exploatering av eko-

systemen och alla dess naturresurser. Det gör att världens skogsområden krymper på många håll. Runt en miljard människor bor i och vid skogen och är då direkt eller indirekt beroende av skogen för sin försörjning; ibland via lönearbete, ibland via vilka naturresurser de hämtar där. Dessutom ökar miljöpåverkan i form av utsläpp och avfall. Ur ett miljö- och klimatperspektiv är alla världens människor beroende av levande skogar som är jordens lungor.

Fackliga organisationer världen över måste leta allianspartners för att driva på en hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling. Såväl arbetsgivare och arbetstagare gynnas av att det klimatforskningen säger måste byggas, och byggas om, verkligen blir av. Även miljörörelsen, de sociala folkrörelserna och alla goda krafter som sysslar med utvecklingsfrågor är naturliga samarbetspartners i de här frågorna.

Regnskogens utveckling är ett lackmustest på världens hållbarhetsarbete

Utvecklingen i regnskogsområdena på jorden är ett exempel på hur världens hållbarhetsutmaningar hänger ihop. Den pågående överexploateringen av regnskogar riskerar nämligen att påverka väldigt många av världens människor såväl ekonomiskt, socialt som ekologiskt, och då inte bara dem som bor i regnskogarna eller i dess närhet. Befolkningsökningen i och nära regnskogsområdena är hög. Den ekonomiska aktiviteten ökar med stormsteg, vilket leder till mer avverkning, svedjebränning och förändringar av markanvändningen. Där det tidigare stod regnskog öppnas nu palmöljeplantager, bokskap betar, soja eller andra grödor odlas. Ibland pågår också gruvdrift, fossil bränsleutvinning och annan ekonomisk verksamhet.

Dessa verksamheter ger på kort sikt jobb, inkomster och exportintäkter, dock inte alltid till dem som bor eller bodde i området.

Regnskogarnas utveckling är således mycket viktigt för att nå både världens hållbarhetsmål och ett stabiliserat klimat. Det är ett gemensamt ansvar att både finansiera de åtgärder som kommer att krävas, men också att alla vi människor världen över som använder varor och tjänster, som har sitt ursprung i regnskogen, ser över vår konsumtion och ställer krav på de producenter som bedriver verksamhet i regnskogsområden.

De rådande regnskogstrenderna förskräcker men går fortfarande att vända

Data från Resources for the Future konstaterar att världen förlorat nästan 13 miljoner hektar skog – ett område ungefär lika stort som England – varje år mellan 2000 och 2010. Å andra sidan skulle det vara möjligt att återplantera skog på mer än två miljarder hektar mark, motsvarande ett område dubbelt så stort som Kina. På de flesta ställen där det en gång växt skog finns det potential för att återplantera skog.

Färre hektar skog avverkas nu än för 20 år sedan och det beror framför allt på politik i form av till exempel naturskyddslagstiftning och reservatsbildning. Dock börjar det skymtas en trötthet i regnskogsskyddspolitik. I regnskogsnära områden är det hög befolkningstillväxt, snabb ekonomisk tillväxt och ett stort tryck på markresurserna, vilket väger tungt när regnskogsskydd blir en utgiftspost i stället för ett möjligt expansområde. Lägre priser på en del grödor, som soja, och till viss del bojkotter på varor förknippade med regnskogsskövling, som kött, har på senare tid bidragit till att minska trycket på mark i regnskogsytterområdena. Ökad köttimportsefterfrågan från nya marknader, exempelvis Kina, hotar dock att förändra den trenden.

Den allra största framtidsfaran anses dock vara klimatförändringen och framför allt då ändrade avdunstnings- och nederbördsmonster. Torka med påföljande ökad brandrisk är vad som hotar regnskogens väsen och alla dess arter allra mest, jämte människans markexploatering. Klimatförändringen kan leda till så kallade "tipping points" där stora arealer ändrar karaktär helt och blir mer stäppbetad. Därmed får marken en ny förändringsdynamik än den nuvarande. Men där en bit mark i regionen lämnas ifred, börjar den i bästa fall att återgå till att anta regnskogsskepning igen.

Avskogning är en komplex fråga och kan ha många orsaker. Fattigdom och otillräckliga regler eller låg regelefterlevnad på landsbygden bidrar ofta till illegal avverkning av skogar i både liten och stor skala, ibland av fattiga familjer för hand, ibland av kapitalstarka aktörer. Trots miljarder dollar som investerats för att stoppa denna olyckliga utveckling fortsätter den olagliga skogsavverkningen.

Sammantaget är det alltså en växande befolkning, ekonomisk tillväxt, en tilltagande urbanisering och ökad utrikeshandel som oftast sätter igång en förändringsprocess som på sikt leder till ett stort tryck på världens regnskogar, men det går att lösa.

Det fackliga perspektivet i ett hållbart skogsbruk och samhällsutveckling

Där den fackliga rörelsen är stark har den en unik och central roll i samhället för att ta itu med såväl ekonomiska, sociala som ekologiska hållbarhetsproblem. För att säkra ökad arbetsproduktivitet, vilket är vad som driver både samhällsekonomin och därmed också arbetstagarnas löner framåt, behöver arbetstagarna dels få kompetensutveckling, dels få tillgång till ny teknik. Att säkra detta har varit en facklig huvudfråga i mer än 100 år. Att jobba för arbetsmiljöfrågor och mot sociala orättvisor är andra typiska fackliga paragrafer. Ekonomiska forskare har också börjat intressera sig alltmer för de ekonomiska kostnaderna som följer av dålig arbetsmiljö, arbetsskador, dåligt samarbetsklimat och även ohälsa och inte minst ojämlikhet. Detta leder till låg köpkraft som i sin tur leder till för låg efterfrågan hos arbetstagarna och i förlängningen en sämre ekonomisk utveckling i hela ekonomin. Att värna fackliga kärnområden har visat sig leda till en bättre social utveckling som i sin tur ger ett bättre samhällsekonomiskt resultat.

Ekonomins miljö- och klimatpåverkan avgörs både av företagsledningarnas investeringsbeslut och vilka beslut arbetstagarna får och kan ta i sina yrkesroller. Detta gör att en konstruktiv samverkan mellan arbetsmarknadens parter skulle vara lika viktig för den ekologiska hållbarheten som den historiskt sett har varit för den ekonomiska och den sociala utvecklingen. I förlängningen gynnas också det omgivande samhället till gagn för såväl konkurrenskraft och lönsamhet, människors hälsa och trivsel. Inte minst skulle naturmiljön och alla samhällets uppsatta miljömål gynnas. Kollektivavtalens roll har traditionellt sett varit att reglera de ekonomiska och sociala aspekterna, men skulle framöver kunna bredda sitt fokus till fler sociala aspekter och inte minst ekologiska hållbarhetsfrågor.

I en global ekonomi blir de tre hållbarhetsdimensionerna (socialt, ekonomiskt, ekologiskt) alltmer sammanflätade och de sociala, ekonomiska och ekologiska utmaningarna löses oftast lättare i ett samlat grepp än var och en för sig. Rätt utformade klimatinvesteringar som att till exempel bygga och bygga om våra samhällen så de blir energieffektiva, materialsnåla och mindre miljöpåverkande skulle ge många positiva följdverkningar. Genom satsningar på ett hållbart energi- och transportsystem med mer kollektivtrafik, lätta elbilar drivna av förnybar kraft,

skulle lindra klimatkrisen och många hälsopåverkande utsläpp skulle minska. Det skulle också vara en välkommen injektion i den ekonomiska kris med hög arbetslöshet som många länder nu genomlider. Bättre hälsa, fler jobb och mer framtidstro skulle underlätta att komma tillrätta med sociala hållbarhetsproblem. Detta är fackliga paragrafer som drivs framgångsrikt i länder med hög facklig organisationsgrad. Det internationella facket hjälper också sina medlemmar i länder där det råder mer facklig motvind med att driva på för investeringar som ska trygga alla de tre hållbarhetsdimensionerna. De rimmar ofta väl med fackets egen agenda, inte minst arbetsmiljöfrågorna. Att bygga upp en väl fungerande hållbar skogs- och träindustri är dessutom inte bara ett hållbarhetsprojekt – det är i utsatta delar av världen ett fredsprojekt. Detta eftersom det innebär lagliga försörjningsmöjligheter som minskar rekryteringsbasen till gerillor och drokarteller eller utflyttning till storstädernas slumområden, vilket ingetdera dessvärre är ovanligt i regnskogsområdena. Det är först när jobb som skapar välfärd byggs upp som de alternativa mindre uppbyggliga livsvalen kan väljas bort.

Fattiga människor i fattiga länder bidrar i dag inte ens med en hundradel så mycket som medelinvånaren i ett rikt land till de klimatpåverkande utsläppen. Ska dessa fattiga människor och fattiga länder nå en dräglig levnadsnivå, vilket krävs för att världen ska nå många av FN:s nya sociala hållbarhetsmål gällande till exempel att utrota hunger och ohälsa, måste ekonomiskt välstånd uppnås på andra sätt än vad som historiskt skett. Annars kommer vi att misslyckas med att nå FN:s ekologiskt inriktade hållbarhetsmål som har att göra med resursanvändning, utsläpp, avfall och hur de påverkar vår miljö. Den långsiktiga konsekvensen av det skulle bli en med tiden allt sämre fungerande ekonomi och stora sociala problem. Ett hållbart skogsbruk med bra arbetsmiljö och hygglig lön, där virket byggs in i hus och i långlivade möbler, ger jobb med goda framtidsutsikter, social trygghet och möjligheter till bättre boende. Detta bidrar positivt till de flesta av FN:s nya hållbara utvecklingsmål, att just kunna främja alla hållbarhetsdimensionerna är huvudsyftet för det fackliga biståndsarbetet.

Det globala skog- trä och byggfackets strategiska roll i världens hållbarhetsarbete

Building and Wood Workers' international (BWI) är ett globalt fackförbund som organiserar bygg, trä och skogsarbetare över hela jorden. Skog-, trä- och byggsektorerna sysselsätter cirka 200 miljoner arbetstagare globalt, och många fler i den informella ekonomin som stödjer dessa sektorer. Den fackliga anslutningen är obefintlig i de informella sektorerna, men tyvärr låg även bland de formellt anställda på många håll i världen. Regnskogsområdena i världen tillhör ofta de regioner eller delar av länder där det är många fler informellt sysselsatta än fackliga medlemmar med fast anställning. Att förbättra förutsättningarna för fackliga organisationer så att de kan utgöra en konstruktiv kraft för hållbar utveckling är alltså av största vikt just i regnskogsområdena. De kommande decennierna kommer skog-, trä- och byggsektorerna och deras anställda att spela en viktig roll i att bygga om våra samhällen och ekonomier så att de både kan minska klimatutsläppen och stå emot klimatförändringarna. Därför kraftsamlar facken just på klimatfrågan i sitt arbete under parollen "juste transition", det vill säga för att få till en nödvändig omställning så måste det gå rättvist till. Med rätt politik och investeringar kan vi hålla klimatförändringen under den två-graders-celsustemperaturhöjning som forskarna säger minskar risken för stora negativa konsekvenser för ekosystem, människan och vår ekonomi.

Den bästa hjälpen är att säkerställa att de lokala fackliga företrädarna ges förutsättningar att göra sitt jobb, det vill säga värva medlemmar, förhandla om kollektivavtal och bedriva opinionsbildning. Denna utvecklig försvåras dock av en rad trender som i och för sig råder över hela världen men som är tydligast och starkast i utvecklingsländerna. En försvårande omständighet är att de informella anställningarna ökar på de formellas bekostnad. Det kommer också allt oftare in nya mellanled mellan den ursprungliga arbetsgivaren och arbetstagaren där man blir inhyrd av en underleverantör, ett bemanningsbolag eller till och med måste skaffa en-mansbolag för att kunna få hyras in.

De projekt som svenska fackförbund, ofta tillsammans med de globala facken, är med och iscensätter sker givetvis i samarbete med lokala fack i mottagarländerna. Finansieringen består dels av svenska fackliga medlemmars bidrag, dels av bidrag som SIDA, Union to Union och andra intresserade organisationer skjuter till. I GS-fackets egna biståndsprjekt har medlemmarnas pengar ofta gått till regnskogsområdena såväl i Syd- och Centralamerika som i Afrika och Sydostasien. I sådana projekt lyfts utbildningsinsatser där fokus ligger på att utbilda utbildare och inte minst de lokala och nationella fackliga ledarna själva, men kan också ha inriktning mot just hållbart skogsbruk. Andra projekt kan också vara att få fler medlemmar, och framför allt högre medlemsgrad hos dem som arbetar inom yrket, för att på så sätt få ökad tyngd både gentemot arbetsgivarparter och inrikespolitiskt. Slutmålen är tecknandet av kollektivavtal och att i dem förhandla fram

bättre villkor och att till slut också delta i den politiska processen lokalt, nationellt, regionalt och globalt – till exempel i International Labour Organisation (ILO).

I några regnskogsländer haltar ekonomierna just på grund av sociala tillkortakommanden vilket kräver en mänsklig rättighetsinriktad, konfliktlösande och socialt tillitsuppbyggande facklig närvaro. Där är demokratisering och uppbyggande av funktionella samhällsstrukturer det allra viktigaste. I alla dessa länder är det viktigt att de internationella fackliga organisationerna kan bidra med kompetens- och kapacitetsuppbyggnad för att de lokala facken ska kunna arbeta för en hållbar utveckling i allmänhet och ett hållbart regnskogsbrukande i synnerhet.

Att nyttja fackliga organisationer och deras internationella nätverk i hållbarhetsarbetet underlättar också situationen för kvinnor och migrantarbetare på arbetsmarknaden samt förhindrar barnarbete. Facken kan själva ordna och trycka på för att säkerställa att alla får tillgång till adekvata utbildningar för de jobb som de ska sköta. Att säkerställa att formella rättigheter och formella anställningar upprätthålls, vilket är undantag snarare än regel på många håll i världen, speciellt för kvinnor och migrantarbetare, är en facklig huvuduppgift. Grunderna i livet - hälsa, sjukvård, tak över huvudet, mat på bordet, god arbetsmiljö och ett anständigt arbete som det går att försörja sig på - måste vara en integrerad del av all politik och allt fackligt arbete. Världens fackföreningar kan tillsammans med andra sociala och miljöengagerade grupper som värnar om en schysst omställning av våra ekonomier, hjälpa världens länder att lättare nå internationella överenskommelser om hållbarhet eller minskad klimatpåverkan. Här gäller det att påverka länders regeringar och deras politik, vilket lättast görs i samverkan med andra grupper. Alliansbyggandet kommer att bli allt viktigare i det fackliga arbetet.

Fackliga hållbarhetskrav på den nationella och internationella politiken

Den rika världens uppgift är att ställa om till hållbara produktions- och konsumtionsmönster och hjälpa utvecklingsländerna att direkt slå in på en sådan hållbar utvecklingsbana. Det är en facklig uppgift att bistå i detta, både i utvecklade länder och i utvecklingsländer. Sociala och miljömässiga klausuler behöver byggas in i upphandlingsförfarandena. Det går till exempel att tänka sig klausuler om att det ska ingå att ge utbildning till unga arbetslösa och nyanlända invandrare i vissa upphandlingsprojekt. Anbudsförfarandet ska inte bara handla om kostnader, det måste också kunna rymma utvecklingen av humankapital och socialt kapital, som kan ha ett långsiktigt värde många gånger större än summan på upphandlingen. Vissa utvärderingar av sociala investeringar har pekat på att de betalar sig flera gånger om. Upphandling ska också kunna främja innovativa lösningar, så kallad teknikupphandling.

Som ett minimum borde offentliga projekt kräva att budgivare:

- använder bästa miljöval
- använder certifierade produkter där sådana system finns på plats, till exempel skogscertifiering
- lever upp till sociala kriterier och ILO:s grundläggande regler i sina anbud.

Ett viktigt instrument för att öka ”kvaliteten på arbete” och produktivitet skulle vara investeringar i yrkesutbildning, vidareutbildning och kompetensutveckling av befintlig arbetskraft. I byggbranschen skulle klimat- och hållbarhetsperspektivet också öppna för att bryta könsbarriären i den väldigt mansdominerande byggbranschen. Yrkesutbildningar med klimat- och hållbarhetsförtecken skulle också vara ett utmärkt tema för tekniköverföring till utvecklingsländer.

Organisationer som arbetar för social rättvisa, internationella solidaritetsrörelser, miljörörelsen och grupper för grönt och ekologiskt byggande är naturliga partners i rättvisefrågor och skogsfrågor. Förutom att samarbeta med dem i projekt på arbetsplatser, i byar och i stadsdelar etc. är sådana koalitioner också utmärkta politiska påtryckare där det verkligen är så att summan är mer än delarna. Att företräda fler människor ger politisk tyngd, men att företräda flera olika perspektiv och visa hur de hör ihop och kan förstärka varandra, kan verkligen göra politisk skillnad.

Flera sådana partnerskap och koalitioner finns redan: Indonesiska Skogsfacket (KAHUTINDO) är en av grundarna av föreningen för sociala konsekvensanalyser. Tillsammans med det civila samhällets organisationer och andra intressenter försöker föreningen säkra lokalbefolkningens och arbetarnas intressen genom att höja

klimatmedvetenheten och främja yrkesfärdighetsträning. Ett projekt är en "spara skog för att rädda jobb för att rädda människor" - kampanj.

Afrikanska och asiatiska fack samarbetar med demokratirörelser för att främja en jämnare fördelning av makt, bidra med mer resurser för att utrota fattigdom och stävja klimatförändringen, samt att återställa försämrade ekosystem. Projekten syftar också till att främja jämlikhet, social välfärd och att stärka demokratin.

Sydamerikanska fack arbetar med att ta fram utbildningar, handböcker och handledning i praktiska projekt som främjar god miljöpraxis. Det byggs till exempel enkla soldrivna värme- och elgeneratorer samt bio-kokare som

omvandlar biomassa till biogas för spisar och lampor, samtidigt som bra gödsel utvinns som en biprodukt.

Arbetstagarna och deras representanter måste involveras i alla hållbarhetsskapande utbildnings- och utvecklingsinsatser för att de ska lyckas. Här kan även den svenska modellen som sådan faktiskt exporteras. Treparsamverkan med fack, arbetsgivare, politiken och kollektivavtal som reglerar alla hållbarhetsdimensionerna är ett sätt att förankra hållbarhetsarbetet i hela samhället. I projekten som GS-facket och Building Wood Workers International (BWWI) driver i regnskogsländer, blir detta extra viktigt då skillnaden mellan att agera hållbart och ohållbart i dessa regioner kan få så stora klimatkonsekvenser.

Att balansera den ekologiska hållbarheten mot den sociala hållbarheten

Politiken måste hitta en klimatsmart balans i hur vi använder vår skog och virkestillväxt. För den biologiska mångfaldens skull behövs en del naturskyddsreservat och detta gäller i högre utsträckning ännu orörda regnskogsområden än någon annan naturtyp. Å andra sidan måste de människor som bor i och vid skogen kunna försörja sig. Detta måste de kunna göra på ett hållbart sätt och om de inte alla

kan bruka skogen försvinner försörjningsmöjligheterna. Det gäller att hitta en fungerande balans mellan hållbart brukande och bevarande i reservat. Nyttan av hållbar försörjning i glesbygd går inte att överdriva eftersom flera andra samhällsmål blir svåra att nå i de regioner som avfolkas.

Skogscertifiering som ett verktyg för att bygga en hållbar utveckling

Ett sätt att kombinera skogliga miljöfrågor med fackliga arbetsrättsliga frågor är att arbeta med certifieringsförfaranden (FSC och PEFC) där både miljö och sociala faktorer i hela virkets livscykel ingår i märkningen. Hållbart byggande med certifierat trä kan ge ett lands invånare både husrum och sysselsättning samtidigt som det i hela varukedjan arbetas med att förbättra arbets- och levnadsvillkor där skogen och de närliggande ekosystemen värnas miljömässigt. Därigenom har det gjorts direkta eller

indirekta närmanden av de flesta av FN:s 17 nya hållbara utvecklingsmål. Det vi bygger framöver måste dessutom hålla längre än det som byggs i dag. Därför måste det som byggs byggas så att det blir lättare att underhålla, uppgåda, demontera och återanvända. Det samlade koldioxid-fotavtrycket av det som byggs ska också vara radikalt lägre än det hittills har varit. När trä ersätter stål och betong och dessutom binder kol, blir vinsten mångdubbel.

Träindustriellt byggande en del av lösningen

De utmaningar som världen och Sverige har att hantera är stora. Vi måste ställa om samhället i en klimatsmart riktning så fort som möjligt samtidigt som en massa andra samhällsproblem – till exempel bostadsbristen – också måste åtgärdas. Finessen med industriellt träbyggande, speciellt sedan högre hus och konstruktioner såsom broar får byggas, är att det inte bara går fort utan också att det är ett effektivt och billigt sätt att bygga på, just för att man använder sig av industriella metoder. I genomsnitt kan ett träd via fotosyntesen ta upp motsvarande ett ton koldioxid

för varje kubikmeters tillväxt, samtidigt som trädet producerar syre. För att kolinbindningen i skogarna ska fungera långsiktigt måste ett antal villkor vara uppfyllda. Skogsbruksmetoder som används ska respektera internationellt överenskomna principer för hållbart skogsbruk. Hållbart skogsbruk med långsiktiga förvaltningsplaner säkrar skogarnas långsiktiga hälsa och skyddar de ekosystemtjänster skogen erbjuder. Illegala skogsavverkningar är det certifierade hållbara skogsbrukets absoluta motsats.

GS fackets medlemmar bidrar till en mer hållbar värld, varje dag

GS medlemmar arbetar i skogsbruket,- förpacknings- och i träindustrin. I den här rapportserien vill vi visa hur dessa branscher är en nyckel i arbetet för att minska koldioxidutsläppen. Syftet är också att försöka ge en bild om varför GS driver näringspolitiska frågor. Rapporterna kan med fördel användas som både informationsmaterial och diskussionsunderlag.

Det som samtliga rapporter tydligt visar är att GS medlemmar har all anledning att vara stolta över att varje dag göra skillnad för klimatet. De branscher som vi organiserar medlemmar i har en ljus framtid och allt fler intresserar sig för det vi gör. GS är inte bara Sveriges grönaste förbund, vi är ett framtidsförbund.

www.gsfacket.se